

Lublin, 15 września 2023 r.

RIO.II.600.23.2023

Pan Leszek Łuczywek
Wójt Gminy Markuszów
ul. M. Sobieskiego 1
24 - 173 Markuszów

Szanowny Panie Wójt

W dniach od 22 maja do 16 czerwca 2023 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Markuszów. Protokół kontroli podpisano 24 lipca 2023 r.

W zakresie nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli lub o incydentalnym charakterze, co do których udzielono stosownego instruktażu, nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości wraz z wnioskami co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz.1325).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

1.1. Niepodjęcie uchwały określającej rodzaje świadczeń i warunki przyznawania pomocy zdrowotnej dla nauczycieli – str. 3 protokołu.

Opracować i przedłożyć Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunki i sposób ich przyznawania, a także planować w budżecie odpowiednie środki finansowe na tę pomoc, stosownie do przepisów art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984).

2. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

2.1. Zamknięcie – na koniec 2022 r. – niektórych kont księgi głównej Urzędu Gminy i budżetu tzw. per saldem. Niezachowanie ciągłości bilansowej w zakresie tych kont – str. 8-9 protokołu.

Na kontach rozrachunkowych i rozliczeniowych wykazywać salda zgodnie z ich rzeczywistym stanem, w związku z przepisami art. 7 ust. 3 i art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) oraz zasadami funkcjonowania poszczególnych kont, określonymi w Załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342) powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości, zapewniając – przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera – automatyczną kontrolę ciągłości zapisów oraz przenoszenia obrotów lub sald, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 5 tej ustawy.

2.2. Przypadki niezachowania systematyki zapisów – str. 10-13 protokołu.

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności:

a) operacje dotyczące wpłat podatków i opłat na rachunek bankowy budżetu, w sytuacji gdy bank obciążył rachunek bieżący osoby zobowiązanej w poprzednim okresie sprawozdawczym, a wpłata jest objęta wyciągiem bankowym rachunku budżetu w następnym okresie sprawozdawczym ewidencjonować na kontach dłużników pod datą obciążenia rachunku bankowego podatnika/dłużnika, ujmując te operacje:

- pod datą obciążenia rachunku bankowego osoby zobowiązanej:

* w ewidencji Urzędu :

Wn 141 „Środki pieniężne w drodze”,

Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

i przeksięgowanie dochodów wykonanych na podstawie sprawozdania Rb-27S w związku z § 3 ust. 1 pkt 4 Załącznika Nr 37 do rozporządzenia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144 z późn.zm.):

Wn 800 „Fundusz jednostki”,

Ma 141 „Środki pieniężne w drodze”,

- * w ewidencji budżetu:
 - Wn 140 Środki pieniężne w drodze”,
 - Ma 901 „Dochody budżetu”,
- pod datą faktycznego wpływu dochodów na rachunek bankowy budżetu:
 - * w ewidencji budżetu:
 - Wn 133 „Rachunek budżetu”,
 - Ma 140 Środki pieniężne w drodze”,
- b) wpływy z tytułu dokonanych przez inną gminę zwrotów kosztów wychowania przedszkolnego ujmować w ewidencji księgowej Urzędu:
 - przypis należności z tytułu zwrotu kosztów:
 - Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
 - Ma 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”,
 - wpłata należności:
 - Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
 - Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
- c) ujmować – na właściwych kontach rozrachunkowych - operacje poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w Załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2.3. *Nieprzewodzenie ewidencji szczegółowej do kont budżetu 901 „Dochody budżetu” i 902 „Dochody budżetu” – według podziałek klasyfikacji budżetowej – str. 11-12 protokołu.*

Prowadzić ewidencję szczegółową do kont budżetu 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu” w sposób umożliwiający ustalenie stanu poszczególnych dochodów i wydatków budżetu według podziałek klasyfikacji, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont określonych w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 13 września 2017 r.

2.4. *Ujmowanie - na szczegółowych kontach podatników - przypisu podatków pod niewłaściwą datą – str. 15 protokołu.*

Przypisu podatku dokonywać pod datą skutecznego doręczenia stronie decyzji oraz złożenia deklaracji, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze przepisy art. 21 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.).

2.5. *Zwiększenie wartości początkowej środka trwałego o koszty niezwiązane bezpośrednio z jego wytworzeniem – str. 17-18 protokołu.*

Wartość początkową środków trwałych ustalać zgodnie z przepisami przepisów art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 i 8 ustawy o rachunkowości.

- 2.6. *Wykazanie - w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N za 2022 r. - należności z tytułu dochodów realizowanych przez urzędy skarbowe w niewłaściwej pozycji oraz zawyżonych kwot depozytów – str. 23 protokołu.*

Jednostkowe sprawozdanie Rb-N „Kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych” sporządzać na podstawie ewidencji księgowej oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, zgodnie z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 652), mając na uwadze przepisy § 13 ust. 1 pkt 4 i 6 „Instrukcji sporządzania sprawozdań”, stanowiącej Załącznik nr 8 do tego rozporządzenia.

- 2.7. *Obliczanie skutków obniżenia górnych stawek podatków z zaokrągleniem do pełnych złotych – str. 25, 26 protokołu.*

Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczać zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 8 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.) i wykazywać w sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” w złotych i groszach, zgodnie z przepisami § 8 ust. 1 pkt 1 tego rozporządzenia.

3. W zakresie budżetu gminy:

3.1. W zakresie dochodów budżetowych:

- 3.1.1. *Nieujęcie – w ewidencji podatkowej nieruchomości – powierzchni gruntów i budynków, wynikających ze złożonych deklaracji na podatek od nieruchomości, zwolnionych uchwałą Rady Gminy lub ustawowo – str. 30, 31 protokołu.*

W ewidencji podatkowej nieruchomości zamieszczać dane o przedmiotach opodatkowania wynikające ze złożonych deklaracji na podatek od nieruchomości, stosownie do przepisów art. 7a ust. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70) o podatkach i opłatach lokalnych w związku z § 5 ust. 1 i 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości (Dz. U. Nr 107, poz. 1138).

3.1.2. *Niesprawdzanie/nieprawidłowe sprawdzanie deklaracji podatkowych, o czym świadczy:*

- *opodatkowanie - podatkiem od nieruchomości - na podstawie deklaracji, do których nie dołączono wymaganych załączników oraz załączników, w których podatnik wykazał grunty o powierzchniach niezgodnych z danymi z ewidencji gruntów i budynków,*
- *opodatkowanie podatkiem od nieruchomości budynków, należących do przedsiębiorcy, stawką dla „budynków pozostałych”, mimo niezbrania dowodów uzasadniających jej zastosowanie,*
- *nieopodatkowanie podatkiem od nieruchomości budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,*
- *wykazanie w deklaracji na podatek od nieruchomości użytków rolnych jako zwolnionych ustawowo z tego podatku,*
- *zwolnienie od podatku od nieruchomości innych powierzchni gruntów i budynków niż wynikające z umów zawartych z gminą oraz nieopodatkowanie części gruntów podatkiem rolnym – str. 32 – 35 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 w związku z art. 3 pkt 5 ustawy Ordynacja podatkowa.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy złożoną przez podatnika deklarację wypełniono niezgodnie z ustalonymi wymaganiami bądź nie dołączono do niej wymaganych załączników, postępować w sposób przewidziany przepisami art. 274 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzorów informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości (Dz. U. z 2019 r. poz. 1104).

Budynki i budowle, będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawek dla tych kategorii nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3, w związku z art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b i pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2a tej ustawy.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1752 z późn. zm.), zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne niezajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem rolnym, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333).

Uwzględniając powołane przepisy, prawidłowo opodatkować podatników wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

3.1.3. Nieuregulowanie prawnej formy władania przez gminną jednostkę organizacyjną nieruchomościami gminnymi – str. 32 protokołu.

Uregulować formę władania nieruchomościami gminnymi, mając na uwadze przepisy art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm.).

3.1.4. Niewykazanie – w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2022 r. sporządzonej przez Urząd Gminy – powierzchni oddanych w najem lokali mieszkalnych, niestanowiących odrębnych nieruchomości oraz wykazanie powierzchni gruntów będących w posiadaniu osoby prawnej – str. 35 - 36 protokołu.

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, w tym dotyczących powierzchni oddanych w najem gminnych lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a, art. 6 ust. 9 pkt 1 i ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, celem wykazania prawidłowych danych w sprawozdaniu Rb-PDP.

3.1.5. Nieprawidłowe opodatkowanie podatkiem od nieruchomości, rolnym i leśnym gruntów stanowiących współwłasność – str. 36 - 40 protokołu.

Przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, że grunty te stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym oraz art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 888 z późn. zm.). Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Grunty, stanowiące odrębną własność małżonków oraz grunty, będące w posiadaniu jednego z małżonków opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym, art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym.

Dla każdego z podatników prowadzić odrębne konto szczegółowe z tytułu podatków (tj. odrębne konto dla współwłaścicieli i odrębne konto dla właściciela), zgodnie z przepisami § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

Prawidłowo opodatkować właścicieli gruntów, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązań podatkowych i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

3.1.6. Nieprawidłowe opodatkowanie osób fizycznych, w tym:

- *opodatkowanie gruntów – podatkiem rolnym – niezgodnie z ewidencją gruntów i budynków oraz z zastosowaniem nieprawidłowej stawki,*
- *przeniesienie obowiązku podatkowego w podatku rolnym z dzierżawcy gruntu gminnego na jego posiadacza,*
- *opodatkowanie podatkiem od nieruchomości innej powierzchni gruntu niż wynikająca z umowy zawartej z gminą,*
- *opodatkowanie - podatkiem rolnym i od nieruchomości - tych samych gruntów – str. 38 – 41 protokołu.*

Przy opodatkowywaniu gruntów i budynków uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków. Doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji gruntów i budynków, w celu ustalenia prawidłowej podstawy opodatkowania podatkiem rolnym.

Użytki rolne niestanowiące gospodarstwa rolnego opodatkowywać podatkiem rolnym z zastosowaniem stawki w wysokości równowartości pieniężnej 5 q żyta od 1 ha przeliczeniowego, a użytki rolne stanowiące gospodarstwo rolne opodatkowywać podatkiem rolnym z zastosowaniem stawki w wysokości równowartości pieniężnej 2,5 q żyta od 1 ha przeliczeniowego, mając na uwadze przepisy art. 2 ust. 1, art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy o podatku rolnym.

Podatkiem rolnym opodatkowywać dzierżawcę użytków rolnych, stanowiących własność gminy, stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym.

Opodatkować prawidłową powierzchnię nieruchomości lub ich części, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, przy czym za podstawę opodatkowania gruntów i budynków komunalnych, będących w posiadaniu innych osób, na podstawie umowy najmu (dzierżawy), przyjmować dane, wynikające z tej umowy, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a tej ustawy.

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, niezajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem rolnym, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy o podatku rolnym, zaś użytki rolne, zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, stawką dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, w związku z art. 2 ust. 2 i art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Do podstawy opodatkowaniu budynków przyjmować ich powierzchnię użytkową, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Opodatkować prawidłowo podatników, wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

3.1.7. Niewystawianie/niesystematyczne wystawianie tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe oraz dłużnikom posiadającemu zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – str. 42, 43, 54 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe i dłużników opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2022 r. poz. 479 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 i art. 26 § 1 tej ustawy oraz przepisy art. 6q § 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1469).

3.1.8. Nieprawidłowości w zakresie udzielania ulg w zapłacie podatków polegające na:

- *umorzeniu kwoty nie będącej zaległością podatkową w dacie wydania decyzji,*
- *wskazanie – w decyzji w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej – nieprawidłowej podstawy prawnej jej wydania,*
- *udzieleniu zwolnienia w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów, mimo niezłożenia wymaganych informacji w zakresie pomocy publicznej – str. 44-47 protokołu.*

Umarzać wyłącznie zaległości podatkowe, tj. podatki, dla których upłynął termin płatności, stosownie do przepisów art. 67a § 1 pkt 3 w związku z art. 51 § 1 Ordynacji podatkowej.

W podstawie prawnej decyzji w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej wskazywać – obok przepisów krajowych – przepisy rozporządzenia Komisji (UE) nr 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 327 z 21.12.2022, str. 1), stosownie do przepisów art. 13f ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym.

Od podatników, ubiegających się o zwolnienie z tytułu nabycia gruntów oraz umorzenia zaległości podatkowych w podatku rolnym, egzekwować obowiązek złożenia informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis w rolnictwie na wymaganym formularzu, którego wzór stanowi załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie informacji składanych przez podmioty ubiegające się o pomoc de minimis w rolnictwie lub

rybołówstwie (Dz. U. Nr 121 poz. 810), mając na uwadze przepisy art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702). Do czasu przekazania – przez podmiot ubiegający się o pomoc – wymaganych informacji, pomoc nie może być udzielona temu podmiotowi, zgodnie z przepisami art. 37 ust. 7 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

3.1.9. Wydanie decyzji wymiarowej dla nieżyjącego podatnika oraz dokonanie na jej podstawie przypisu podatku od nieruchomości i rolnego – str. 45 protokołu.

Decyzje wymiarowe wydawać i doręczać podatnikom wskazanym w przepisach art. 3 ust. 1 ustawy o podatku rolnym i art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Przypisu podatku dokonywać na podstawie doręczonej stronie decyzji, w związku z przepisami § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego i art. 133 § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 21 § 1 pkt 2 i art. 212 tej ustawy.

W przypadku ustalenia, że podatnik nie żyje, nieuregulowane zaległości podatkowe dochodzić od spadkobierców, po wydaniu i doręczeniu im decyzji o zakresie odpowiedzialności poszczególnych spadkobierców, stosownie do przepisów art. 100 § 1 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze art. 1025 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.).

3.1.10. Nieujęcie – w wykazie osób prawnych i fizycznych, którym udzielono pomocy publicznej - osoby, której udzielono ulgi w podatku rolnym z tytułu nabycia gruntów – str. 47 protokołu.

W podawanym do publicznej wiadomości wykazie osób prawnych i fizycznych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, którym udzielono pomocy publicznej – wskazywać zgodne ze stanem rzeczywistym dane w zakresie udzielonej pomocy publicznej, w związku z przepisami art. 37 ust. 1 pkt 2 lit. g ustawy o finansach publicznych.

3.1.11. Niepodejmowanie skutecznych czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległości za dzierżawę gruntów oraz za dostarczaną wodę, skutkujące przedawnieniem roszczeń (w kwocie 1.436,35 zł) – str. 49, 58, 59 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległych należności cywilnoprawnych, w związku z przepisami art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

3.1.12. Wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przedsiębiorcy rozpoczynającemu działalność w tym zakresie, przed wniesieniem opłaty za to zezwolenie – str. 51 protokołu.

Od przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych pobierać opłatę za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przed jego wydaniem, zgodnie z przepisami art. 11¹ ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm.).

3.1.13. Dokonanie - w 2022 r. – właścicielowi nieruchomości kompostującemu bioodpady w kompostowniku przydomowym – przypisu opłaty za zagospodarowanie opadów komunalnych nieuwzględniającego wprowadzonego przez Radę Gminy zwolnienia z części tej opłaty – str 53 protokołu.

Przypisów opłaty za zagospodarowanie opadów komunalnych na szczegółowych kontach właścicieli dokonywać na podstawie dowodów księgowych, wskazanych w przepisach § 4 ust. 1 pkt 1 w związku § 2 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, mając na uwadze przepisy art. 6n ust. 1 w związku z art. 6q ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W razie stwierdzenia, że właściciel nieruchomości, który złożył informację, o której mowa w art. 6m ust. 1b pkt 7 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, nie kompostuje bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, postępować w sposób wskazany w przepisach art. 6k ust.4b tej ustawy.

3.1.14. Wyznaczenie – w drodze zarządzenia Wójta Gminy – inkasentów do poboru opłaty za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki oraz ustalenie i wypłacenie z tego tytułu wynagrodzenia (w 2022 r. w kwocie 15.645,39 zł) – str. 56, 57 protokołu.

Realizując dochody w zakresie opłat za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków przestrzegać kompetencji Rady Gminy w zakresie zarządzenia poboru opłaty za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wynagrodzenia z tego tytułu, mając na uwadze przepisy art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym w związku z przepisami art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r. poz. 537).

3.1.15. Doręczanie faktur za dostawę wody i odprowadzanie ścieków bez potwierdzenia odbioru – str. 57, 58 protokołu.

Faktury za dostawę wody i odprowadzanie ścieków doręczać za potwierdzeniem odbioru, mając na uwadze przepisy § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. z 2022 r. poz. 1074) oraz art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

3.2. W zakresie wydatków budżetowych:

3.2.1. Dokonanie wydatków – ze środków uzyskanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – na cele nieprzewidziane w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (w wysokości 6.630 zł) – str. 66-67 protokołu.

Dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat za korzystanie z tych zezwoleń przeznaczać wyłącznie na realizację zadań wskazanych w przepisach przepisów art. 18² Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm.), w związku z przepisami art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

3.2.2. Nieokreślenie – w ogłoszeniu o zamówieniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – wielkości zamówienia – str. 73 protokołu.

W ogłoszeniu o zamówieniu o wartości mniejszej niż progi unijne, zamieszczanym w Biuletynie Zamówień Publicznych w związku z przepisami art. 267 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605), zawierać wszystkie informacje w zakresie określonym w załączniku Nr 1 do Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2439), w tym dotyczące wielkości, zakresu, rodzaju i ilość usług, stosownie do pkt I.5.8 tego załącznika.

3.2.3. Określenie warunku udziału w postępowaniu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – w zakresie zdolności zawodowej – w sposób nieproporcjonalny do przedmiotu zamówienia – str. 73 protokołu.

Warunki udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego określać w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiającą ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia, w szczególności wyrażając je jako minimalne poziomy zdolności, stosownie do przepisów art. 112 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

3.2.4. Kontrasygnowanie umowy na rozbudowę sieci wodociągowej przez osobę nieupoważnioną – str. 76 protokołu.

Umowy i inne dokumenty, potwierdzające czynności prawne mogące spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, przedkładać skarbnikowi gminy lub osobie przez niego upoważnionej, celem ich kontrasygnaty, stosownie do przepisów art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.

3.2.5. Dokonanie zmiany umowy na rozbudowę sieci wodociągowej, polegającej na rezygnacji z zabezpieczenia wypłaconej wykonawcy zaliczki, która stanowiła zmianę istotną, wymagającą przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia – str. 77-78 protokołu.

W przypadku konieczności zmiany umowy powodującej, że charakter umowy zmienia się w sposób istotny w stosunku do pierwotnej umowy, w szczególności jeżeli zmiana wprowadza warunki, które gdyby zostały zastosowane w postępowaniu o udzielenie zamówienia, to wzięliby w nim udział lub mogliby wziąć udział inni wykonawcy lub przyjęte zostałyby oferty innej treści, narusza równowagę ekonomiczną stron umowy na korzyść wykonawcy, w sposób nieprzewidziany w pierwotnej umowie, w sposób znaczny rozszerza albo zmniejsza zakres świadczeń i zobowiązań wynikający z umowy - zmiany dokonywać po przeprowadzeniu nowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zgodnie z przepisami art. 454 ust. 1 i ust. 2 pkt 1-3 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Markuszów